

Xuất khẩu thực phẩm sang Trung Quốc: Sai lệch dữ liệu có thể trở thành rào cản mới

06:36 01/11/2026

Trung Quốc đang thay đổi cách quản lý doanh nghiệp xuất khẩu thực phẩm: giảm yêu cầu kê khai ban đầu nhưng tăng đối chiếu thông tin trong quá trình nhập khẩu. Với doanh nghiệp Việt Nam, thách thức không chỉ nằm ở việc có mã số đăng ký mà còn là bảo đảm dữ liệu trên hệ thống hải quan thống nhất với hồ sơ của từng lô hàng.

Mã số đăng ký gắn chặt hơn với từng lô hàng

Một thay đổi trong quản lý thực phẩm của Trung Quốc có thể tác động trực tiếp đến doanh nghiệp Việt Nam là việc tăng cường kiểm tra tính thống nhất giữa thông tin đăng ký và dữ liệu khai báo nhập khẩu.

Theo Thông báo số 150 năm 2026 của Tổng cục Hải quan Trung Quốc, có hiệu lực từ ngày 23/10/2026, khi khai báo nhập khẩu thực phẩm, doanh nghiệp phải cung cấp chính xác tên, mã số đăng ký của đơn vị nhập khẩu trong nước và mã số đăng ký của doanh nghiệp xuất khẩu nước ngoài hoặc đại lý.

Theo Điều 11, cơ quan hải quan sẽ kiểm tra, xác minh các thông tin này. Điều đó khiến mã số đăng ký không còn đơn thuần là thông tin phục vụ thủ tục hành chính, mà trở thành dữ liệu cần được bảo đảm chính xác trong quá trình thực hiện các giao dịch xuất nhập khẩu.

Ảnh minh họa

Nếu thông tin giữa hồ sơ đăng ký và chứng từ của lô hàng không thống nhất, doanh nghiệp có thể phải giải trình, điều chỉnh hoặc bổ sung hồ sơ theo yêu cầu của cơ quan chức năng.

Quy định mới cũng trao quyền cho hải quan kiểm tra tình hình đăng ký thông qua kiểm tra thực địa, tra cứu thông tin hoặc yêu cầu doanh nghiệp cung cấp báo cáo, tài liệu liên quan. Trường hợp phát hiện thông tin không phù hợp thực tế, doanh nghiệp phải thực hiện sửa đổi trong thời hạn được yêu cầu.

Những thay đổi này đáng lưu ý với các doanh nghiệp Việt Nam đang xuất khẩu thủy sản, yến sào, trà, cà phê rang, hạt điều, trái cây khô, trái cây đông lạnh, gia vị và nhiều nhóm thực phẩm khác sang Trung Quốc.

Giảm giấy tờ nhưng không giảm trách nhiệm

Cùng với việc tăng cường giám sát, Trung Quốc cũng đơn giản hóa đáng kể thủ tục đăng ký. Theo thông tin Văn phòng SPS Việt Nam công bố tại Công văn số 910/SPS-BNNMT ngày 30/10/2026, số mục kê khai đối với doanh nghiệp xuất khẩu thực phẩm nước ngoài giảm từ 20 xuống còn 10. Thời hạn xử lý hồ sơ được xác định là 3 ngày làm việc kể từ khi nhận đủ biểu mẫu và tài liệu.

Nếu hồ sơ chưa đáp ứng yêu cầu, cơ quan hải quan phải thông báo một lần trong thời hạn 3 ngày làm việc để doanh nghiệp hoàn thiện.

Một điểm thuận lợi khác là hồ sơ đăng ký có hiệu lực dài hạn, không phải gia hạn định kỳ. Tuy nhiên, khi thông tin thay đổi, doanh nghiệp phải thực hiện cập nhật trong vòng 60 ngày kể từ thời điểm phát sinh thay đổi.

Như vậy, quy định mới không đơn thuần là cắt giảm thủ tục mà chuyển trọng tâm quản lý sang tính chính xác và khả năng kiểm chứng thông tin trong quá trình hoạt động. Doanh nghiệp có thể tiết kiệm thời gian ở khâu đăng ký, nhưng phải duy trì hồ sơ thống nhất và sẵn sàng cung cấp tài liệu khi được yêu cầu.

Với doanh nghiệp xuất khẩu Việt Nam, việc cần làm trước mắt là kiểm tra mã số đăng ký đã được cấp, đối chiếu tên, địa chỉ và các thông tin liên quan với hồ sơ đang sử dụng trong giao dịch. Bộ phận phụ trách xuất khẩu, chứng từ và quản lý chất lượng cũng cần phối hợp để hạn chế tình trạng mỗi khâu sử dụng một bộ dữ liệu khác nhau.

Trong bối cảnh Trung Quốc tiếp tục siết quản lý thông tin thực phẩm nhập khẩu, một bộ hồ sơ chính xác và nhất quán sẽ góp phần hạn chế rủi ro phát sinh trong quá trình thông quan, duy trì hoạt động xuất khẩu ổn định.

Minh Thành (t/h)